

Idrottsminnen

Nr 4 — december 2020

Skidskytten Per Andersson tilldelades Hälsingeguldet 1979, främst för sin seger i SM i skidskytte 20 km individuellt samma år.

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Kassörens ruta nr. 4 – 2020.

ALLA KAN BLI MEDLEM I HÄLSINGLANDS IDROTTHISTORISKA SÄLLSKAP.

Alla, med ambition att ta del av, sprida och bevara Hälsinglands digra och intressanta idrottshistoria, hälsas varmt välkomna som medlem i HIHS.

Som ni märker finns ett följeblad med i Idrottsminnen 4–2020, några har ju redan betalt medlemsavgiften för 2021, för er som inte har betalt ännu, finns en utförlig beskrivning i följebladet.

Våra medlemsavgifter för 2021 är:

- 150;-** Enskild medlem
- 250;-** Föreningar och klubbar
- 350;-** Förbund, företag och kommuner.

Hur blir jag medlem i HIHS?

Medlemsavgiften betalas till vårt bankgiro **273–0133**
eller via Swish **123 038 81 65**.

Kom ihåg att uppge namn och adress, gärna en e-postadress.

Man kan även på vår hemsida: www.HIHS.se
ansöka om medlemskap!

Nya medlemmar.

HIHS har, sen det senaste utskicket av Idrottsminnen, fått den stora äran att hälsa följande nya medlemmar varmt välkomna:

Gunnar Sjögren Norrala, Lars Strid Söderhamn, Lena Forsell Sandarne, Lennart Hansson Vallentuna, Sven Stockzell Ramsjö, Sören Haglund Färila, Leif Schönborg, Lars Nordström Hudiksvall och Erik Rost, Mora

Kontakta Owe Flodin på 070-569 08 31
e-post: oweflodin45@gmail.com
om du har frågor rörande medlemskap.

Dags för Julnumret av Idrottsminnen 2020 !

I detta nummer av **Idrottsminnen 4 – 2020** skriver **Leif Sundell** om Hälsingeguld-vinnaren 1979 - **Per Andersson-Westberg**.

Det skrivs om en viss **Mr. Färila-pingis**. Denne man var med och byggde upp Färila-pingisen som än i dag lever, i allra högsta grad.

HIHS skriver om två lyckosamma år för skolfotboll i Hälsingland, 1964 och 1965, **två SM-segrar för Hälsingland**.

Lars Nordström skriver om hur **Ragnar Sundberg** till slut kunde starta det omtalade motionsloppet "**Blodomloppet**"

Conny Forsell noterar vilka idrottsföreningar som jubilerar 2021.

Styrmans "Julnötter" finns självfallet med i **Julnumret !!**

Erik Wiger skriver om hälsingar, som tävlat för klubbar i andra distrikt.

Lars Gösta Larsson skriver om mängder av stafettmedaljer som Hälsinglands skiddamer har vunnit i omgångar.

HIHS skriver om **verksamhetsåret 2020**, året som blev helt annorlunda än sällskapet hade tänkt sig.

HIHS skriver att sällskapet har blivit tilldelat **Gösta Nykvists** enorma samling av tidningsurklipp, en guldgruva för oss idrottshistoriker.

HIHS informerar om att årsmötet 2021 kommer att hållas i Järvsö. Platsen blir **Järvsöbaden tisdagen 23 feb. kl.19:00**

En av våra **styrelsemedlemmar** har hastigt lämnat oss.

Välkomna till Idrottsminnen **Nr 4 – 2020**

Lars Hedlund

Per Westberg – Hybo AIK:s ende olympier

**En dagbok vet att berätta.
Att grabben Per Andersson
från Hicklack, byn mellan
Järvsö och Ljusdal, ätit
middag med självaste
kungen och drottningen och
en rad andra prominenta
personer.**

**Att nämnde Per Andersson
blev sjuk dagarna innan sitt stora idrottsmål.
Sedan 1985 lyss Per Andersson till efternamnet
Westberg och var olympier 1980 i Lake Placid.
1979 fick han Hälsinglands största idrottsutmärkelse -
Hälsingeguldet.**

Ett besök hemma hos Per Westberg, Vallstas och Hybo AIK:s enda (väl) olympiske deltagare. Hemma på gården Erskols. Det var när flytten gick dit 1985 (från Järvsö) som både herr och fru (Ulla) Andersson tog namnet Westberg. Erskols är för övrigt Ullas barndomshem.

Under den här pratstunden kom vi fram till att det var på dagen (nästan) fyrtioett år sedan vi träffades i Bruksvallarna. Per jobbade i den lilla fjällbyn i två säsonger samtidigt som han hade perfekta träningsförhållanden. Träffen den gången berodde på ett reportage inför den OS-säsong som stundade. Per var given i det svenska skidskyttelandslaget till OS i Lake Placid (1980) efter sina finfina resultatet i för-OS säsongen innan. Då var han sjua i 20 km-loppet och ett ankare i det svenska stafettlaget som blev fyra.

Apropå resultat så vann Per ett SM-guld och ett SM-silver säsongen 1979 och tillsammans med resultaten i för-OS så

betydde det att han tilldelades Hälsingeguldet för det året. Då hade han bytt klubbadress från I 13 IF hem till Hybo AIK där det satsades hårt på skidskytte under tre säsonger. Per fick där sällskap av Nils-Erik Blomdahl och Kari Korpela och tränaren/managern Ted von Krusenstierna och tillsammans blev det ett antal guldmedaljer både individuellt, och i lag.

Från vänster: Nils-Erik Blomdahl, Ted von Krusenstierna, Per Andersson och Kari Korpela

Men för att ta det hela från början så handlade om längdskidåkning för Pers del ("resultat? nå det har jag ingen aning om"). Men att det var något bra kan vi i alla fall vara överens om. Så bra att han blev uttagen till Idrottsplutonen på I 5 i Östersund när det vankades militärtjänstgöring 1973. På Idrottsplutonen fick han sällskap av flera längdskidåkare på landslagsnivå.

- På den tiden var skidskytte en militär sport i Sverige och av någon anledning blev jag och några rekryter uttagen att prova på och efter det skickad till det militära mästerskapet som avgjordes i samband med junior-SM. Jag lyckades vinna den tävlingen och efter det blev jag mer inriktad mot skidskytte, berättar Per som fyller i:

- Jag tror att det blev tre SM-guld som junior och nåt liknande som senior. Dessutom något lagguld med Hybo AIK också under karriären.

Per åkte VM åren 1975–1980 och bästa placeringen var 1978 i Hochfilzen där han var sju i 10 km-loppet.

Så kom då det som skulle bli karriärens höjdpunkt, OS i Lake Placid. Så var det i alla fall tänkt efter det fina genrepet i för-OS säsongen innan. Men blev det inte - i alla fall inte resultatmässigt sett.

Åter till dagboken som Per skrev och som skulle bli en fin och uppskattad present till brorsonen Olle.

Inledning:

"Några personliga intryck och redovisningar noterade på plats under de XIII Olympiska vinterspelen i Lake Placid N.Y. State USA 13-24 februari 1980".

Söndag 10 februari 1980.

"Vaknar så småningom och har något ont i halsen, Aj, aj, vilken början. Kastar i mig en hel del vitlök".

Måndag 11 februari.

"Fortfarande ont i halsen, Hoppar över träningen".

Tisdag 12 februari.

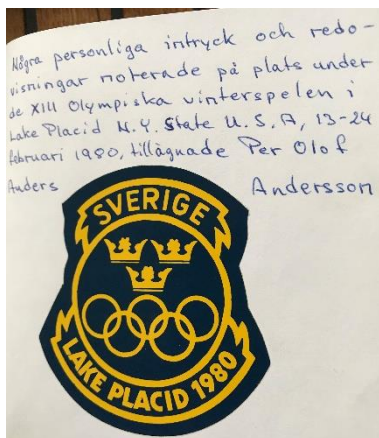
"Känner mig riktigt bra när jag vaknar så jag följer med ut och tränar. Känns riktigt bra och skyttet stämmer också. Tränar också på eftermiddagen...Vid kvällens meeting får man största slaget på käften hittills. Jag får inte åka 20 km men jag får löfte om att åka 10 km istället".

Tisdag 19 februari.

"Så är det då dags för OS-debut. Debuten blir ett stort fiasko. Här har man tränat i flera år och så åker man idag skidor som en gammal kärring. Skjuter dessutom två rundor. En sådan här dag vill man lägga allt på hyllan, sluta med allt vad skidskytte heter, men man får väl komma igen för stafetten är ju kvar".

Fredag 22 februari

"Så var det då dags för sista tävlingen för oss i detta OS. Upp 05.15, frukost och iväg ut till tävlingsplatsen. Vissa förhoppningar hade gjorts till just stafetten, men dessa rasade redan på första sträckan. Sven (Fahlén) brakade

iväg med tre straffrundor i stå, bröt staven på första rundan och vurpade på andra rundan. Jag gick ut som nästa sista lag, bara Kina var efter. Åkte väl upp någon placering, men fick en runda i stå. Sören (Wikström) gick bra med noll rundor. Ronnie (Adolfsson) fick två rundor och vi slutade som tionde lag. Fy fan. Vi får skämmas när vi kommer hem” I dagboken berättar Per Andersson också om den rafflande hundradelsstriden i 15 km-loppet mellan Thomas Wassberg och Juha Mieto som han kollade på plats. Svenskt OS-guld med två (!) hundradelar. "Stackars Juha". Om Ingemar Stenmarks dubbla guld och om några ishockeymatcher med Tre Kronor som han också kollade på. Det blev några skidlopp ytterligare, bland annat där Delsbotjejen Eva Olsson deltog. Eva var för övrigt Sveriges fanbärare under den ståtliga invigningen.

Det bjöds också middag med Sveriges ambassadör i USA (Wachtmeister) och där medverkade också det svenska kungaparet och IOK:s president lord Killanin.

- Det blev några tävlingar säsongen 1981 också, men sen var det slut, säger Per Patron ur om man säger så.

Jo, bössan då?

- Den har grabben, Erik, tagit över.

Efter skidskyttekarriären utbildade sig Per inom skogsbruket och jobbade sedan åt Mellanskog i 34 år innan pensioneringen för ett år sedan.

//Text och foto: Leif Sundell

Fakta

Namn: Per Westberg (fd Andersson)

Familj: Gift med Ulla, barnen Erik och Karin.

Bor: Vallsta

Ålder: 66 år

Yrke: Pensionär sedan ett år tillbaka.

"Mr. Färila-Pingis"

Bror Magnusson (1916 - 1996)

Kommer man på ämnet "Bordtennis i Hälsingland", så kan man inte undgå att nämna namnet Bror Magnusson i sammanhanget. Frågan är om det finns många som så målmedvetet och energiskt gått in för sin sport såväl ur aktiv som ledarsynpunkt som just Bror? (Exklusive Gösta Lööf, Söderhamn !!??)

Redan som 10-åring började Bror att hantera boll och "spade" och under flera årtionden framåt gjorde han sig känd som en synnerligen teknisk och bollbegåvad "yngling". Omkring 50-talet var han bofast i landskapslaget i bordtennis och under årens lopp spelade han till sig en rad DM-tecken. År 1952 blev han Norrlandsmästare i oldboysklassen, samtidigt som han ingick i Hälsinglands segrande lagtrio. Bror var dessutom en framgångsrik tennis- och fotbollsspelare.

Trots detta gjorde han sig mest känd som en ledarbegåvning av allra främsta märke.

Under större delen av 40-talet var han verksam i Ljusdal, där han med kraft drev fram bordtennisen. Ljusdal blev också snart sportens centrum och den ena förmågan efter den anda dök upp under hans energiska ledning.

1947 återvände han till sin födelsebygd Färila och därmed tynade bordtennisen mer eller mindre bort i Ljusdal. Däremot började man spela pingis ganska flitigt i Färila, där man tidigare knappt visste vad bordtennis var. I samarbete med Tage Björk matchades den ena förmågan efter den andra fram i Färila.

Namn som Erik Wilhelmsson, Olle Jonsson, Bror Almén och Sven-Erik Nilsson började dyka upp i juniorernas prislistor.

Sedan dess har sporten varit på ständig frammarsch i Färila. Intresset för bordtennisen har varit enormt och under 60- och 70-talet nåddes stora framgångar både vad gäller individuellt och i lag för Färilaklubben.

A-laget med Sören Haglund, Lars-Göran Haglund, Mats Lönnberg och Erik Wilhelmsson spelade två år i division 2 i början av 70-talet. Motståndarna hette då Djurgården, Solna, Luleå, Urnan (Gävle), Ängby och Uppsala. 1965 blev Hälsingland Nordsvenska mästare i 3-mannalag med Färilatrion Sören Haglund, Lars-Göran Haglund och Mats Nordström i laget, en bedrift att vinna lagtiteln med bara klubbspelare från Färila.

Nordsvenska mästare i mängd finns i Färilaklubben – Sören Haglund har 15 mästartitlar varav 4 i herrsingel, Erik Wilhelmsson har 17 mästartitlar alla som oldboys, Lars-Göran Haglund har 5 mästerskapstitlar i dubbel och lag, Mats Lönnberg, har 2 titlar som pojkspelare, Mats Nordström har 1 titel i lag och Bror Magnusson 2 titlar i oldboys singel och lag seniorer.

Sammanlagt 42 Nordsvenska mästerskapstitlar till spelare från Färila och förutom detta minst lika många DM-titlar!!

Färila är fortfarande centrum för bordtennis i västra Hälsingland. Så sent som 2018 blev färilaspelaren, då tävlande för Hudiksvalls BTK, Mikael Wikström Nordeuropeisk mästare i veteranklassen 40 – 44 år.

Mannen som la grunden för ovannämnda framgångar var

- **Bror Magnusson!!!**

/BorSh

Hälsingland SM-vinnare i skolfotboll, två år i rad !!

Ni kanske kommer ihåg att i förra numret av Idrottsminnen var det en medlem vid namn Jan Larsson, Kumla, som vann frågesporten. Där nämnde redaktören att denne Jan Larsson blev svensk mästare i skolfotboll med Söderhamns centralskola 1965. Det som också var intressant att året före blev Hudiksvalls läroverk svenska mästare. Nu har vi tagit reda på hur det gick till när de båda skollagen blev svenska mästare.

Vi börjar med att berätta att DN-Cupen för skollag startades upp av Dagen Nyheter. Det första inteckningen i pokalen togs av Tingsryd skola 1961, då man slog Hudiksvall läroverk i finalen. Året efter blev det ett sabbatsår, innan DN-cupen kördes igång på allvar igen 1963. Långbrodals skola tog den andra inteckningen i DN-pokalen 1963. Året efter, 1964, var det alltså som Hudiksvalls läroverk som stod som segrare. Året efter, 1965, var det Söderhamns skollag som tog hem SM-titeln.

Här nedan kan ni läsa hur det gick till när Hudiksvall respektive Söderhamn blev segrare i DN-Cupen. Nämnas kan att det var omkring **400 skolor** runt om i landet som deltog.

Hudiksvalls läroverks matcher 1963–64

Hösten 1963

Iggesund 9–0, Bergsjö 5–1 och Söderhamn 3–2

Distriktsfinalen i Hälsingland

Färila Centralskola – Hudiksvalls läroverk 0–2 (0–0)

Plats: Gamla IP, Färila

Målgörare: Leif Jonsson, Sivert Thurell

Våren 1964

Hudiksvalls läroverk – Ånge läroverk 3–1

Enköpings läroverk – Hudiksvalls läroverk 2–2 (2–3) efter förlängning

Plats: Enköpings IP

Målgörare: Leif Jonsson 3

Hudiksvalls läroverk – Hvitfeldtska läroverket, Göteborg 4–3

Plats: Glysisvallen

Målgörare: Leif Jonsson 3, Kenneth Åslund

Riksfinal 1964

Långbrodal Enhetsskola, Älvsjö - Hudiksvalls läroverk 2–5 (1–1)

Plats: Mälarhöjdens IP

Målgörare: Leif Jonsson 3, Kenneth Åslund, Folke Månström

SM-segrare i skolfotboll 1964 Hudiksvalls läroverk

Från vänster. Peter Freudenthal lagledare, Berndt Eriksson, Kenneth Åslund, Leif Jonsson, Folke Månström, Håkan Forsberg, Björn Svensson. Knästående från vänster. Nils Erik Larsson, Lars Kåge Jonsson, Rolf Bogatier, Jan Englin och Clas Nyman.

Söderhamns Centralskolas matcher 1964–65

Hösten 1964

Ljusne 4–0, Bergvik 3–1, Arbrå 3–0

Distriktsfinal 1964

Söderhamn-Östra Skolan Hudiksvall 2–0 (0–0)

Plats: Söderhamns IP

Målgörare: Lasse Hedlund 2

Våren 1965

Skönsberg, Sundsvall-Söderhamn 0–1 (0–0)

Plats: Baldershovs IP

Målgörare: Rudi Westling

Söderhamn – Borlänge 3–0 (1–0)

Plats: Söderhamns IP

Målgörare: Rolf Käck 2, Leif Nilsson

**Söderhamn-Luleå 0–0 (0–0) 0–0 efter förlängning,
3–2 efter straffar**

Plats: Söderhamns IP

Målgörare: Kent Nordkvist, Lasse Hedlund, Janne Larsson

Riksfinal 1965

Lundenskolan, Göteborg-Söderhamn 1–1 (0–1)

1–1 efter förlängning, 3–2 efter straffar

Plats: Gamla Ullevi

Målgörare: Lasse Hedlund, Kent

Nordkvist, Janne Larsson

Janne Larsson, blev Söderhamns matchhjälte genom att förvalta straffsparkarna rätt, i både semifinalen mot Luleå och i finalen mot Lundenskolan Göteborg.

SM-segrare i skolfotboll 1965 Söderhamns Centralskola

Stående fr.v. Janne Ferm, Janne Larsson, Rolf Käck, Leif Nilsson, Ulf Svensson, Lasse Hedlund, Rudi Westling, Kent Wahlbeck Sittande fr.v. Kent Nordkvist, Kjell-Ove Johansson, Leif Wallin, Pelle Ring och Gert Söderberg

Även Jan Knutsson, Christer Sundin har deltagit i Söderhamns skollag.

Det var alltså 54 respektive 55 år sedan detta hände. Man kan väl säga att Hälsingland under denna tid hade duktiga skollag. Men vad blev det av alla duktiga spelare månnтро?

I Hudiksvalls lag kan man nog säga att den som kom längst i fotbollen var nog **vi Kenneth Åslund, Forsa IF** som spelade allsvenskt med **IFK Norrköping**, men den spelare som var bäst i skollaget var nog utan tvekan **cf Leif Jonsson, Strands IF**.

Hur var det i Söderhamns lag då. Tror nog det var **hi Rolf Käck, Söderhamn IF**, sedermera spelande i **Gefle IF:s** division II-III lag, som var den mest tongivande. Men också **vhb Kent Nordkvist, Söderhamn IF** som redan då spelade med i Söderhamns division III-lag, Kent var alltid en säker försvarsspelare i Söderhamnslaget.

Men som sagt, några spelare gör inget lag. Det var nog jämnheten i både Hudiksvall och Söderhamnslaget som gjorde att DN-cupen kunde vinnas 2 år i rad !!!

/ vi i Söderhamnslaget Lars Hedlund

Julklappstips från HIHS !!

Kära medlemmar! Här finns en bra möjlighet för att komma ifrån julklappsbekymmer. Varför inte överraska någon med ett medlemskap i HIHS och abonnemang av tidskriften, **Idrottsminnen** !! Värvar ni en ny medlem till HIHS, får även ni en julklapp, en Sverigelott skickas hem till er med möjlighet att vinna miljontals kronor.

Är ni intresserad av erbjudan, gör följande:

Betala in 150:- till bankgiro 273 – 0133 eller

Swisha 150:- till nr: 123 038 81 65

Glöm inte att uppge namn, adress och eventuell e-post på den person som skall få julklappen.

Sedan tar ni kontakt med någon av oss:

Owe Flodin e-post: oweflodin45@gmail.com

Mobil: 070 - 569 08 31

Lars Hedlund e-post: larshedlund400@gmail.com

Mobil: 070 – 624 78 56

Görs följande, kommer julnumret av Idrottsminnen att komma till er brevlåda långt innan julaftonen 2020. Då hinner du slå in julklappen, till vår nye medlem i HIHS, och du kommer också att få en julklapp av HIHS, en **Sverigelott hemskickad**.

**God Jul önskar
HIHS styrelse !!**

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskaps årsmöte 2021, kommer att hållas i Järvsö.

Plats: Järvsöbaden, tisdagen den 23 februari kl.19:00

Årsmöteshandlingarna kommer att finnas på vår hemsida
www.HIHS.se senast 3 veckor före årsmötet.

Frågor: kontakta Owe Flodin Mobil:070 - 569 08 31 eller
e-post: oweflodin45@gmail.com

OBS: För att vara säkra att årsmötet blir av måste ni kolla
på vår hemsida www.HIHS.se

Alla medlemmar är varmt välkomna !!

Följande idrottsföreningar i Hälsingland kan fira jubileum under 2021

125 år Söderhamns IF

100 år Iggesunds IK

Bollnäs Motorklubb

75 år Färila Tennisklubb och Växbo IF

**50 år Bollnäs Ridsällskap, Bowlingklubben Faxé och
Bowlingklubben Klossen (båda Söderhamn)
Ljusdals Badmintonklubb**

/ Conny Forsell

Styrmans kluriga Julnötter

Här kära medlemmar i HIHS har ni något att fundera över när ni smuttar på julglöggen. Självfallet finns det priser att vinna !!

1:a pris 2 Sverigelotter
2–3 pris 1 Sverigelott

- Under 13 år som proffs i Italien öste "Nacka" Skoglund in mål, 55 mål i Inter och 15 i Sampdoria. Däremot inte ett enda i hans 3:e klubb. Vilken var det?
A. AS Bari B. Cagliari Calcio
C. AC Milan D. Palermo
- 1959 blir Ingemar Johansson proffsboxningsvärldsmästare genom att knocka Floyd Patterson 2.03 min in i 3:e rondan. På vilken arena?
A: Yankee Stadium B. Madison Square Garden
C. Citi Fields D. Polo Grounds
- Svenskar har spelat proffsfotboll i AS Monaco FC; Pontus Farnerud, Petter Hansson, Emir Bajrami och den spelare, som var där 1981 – 1983 och blev fransk ligamästare -82. Vem?
A. Gunnar Andersson B. Ralf Edström
C. Anders Linderöth D. Tomas Nordahl
- På en karta finns det långa smala streck, som går från N till S. Vad heter dessa streck ?
A. Latituder B. Medianer
C. Meridianer D. Merianer
- Alltsedan invigningen i maj 1928 av Stade Roland Garros i Paris har Franska öppna spelats där. Men vem var Roland Garros?
A. En av de 4 tennismusketörerna
B. En flygpionjär
C. Ordf. i Franska tennisförbundet
D. VD på bilfabriken Peugeot

6. Vem var den högst sensationelle svenske slalomsegraren vid alpina VM i Bormio 1985?
- A. Thomas Fogdö** **B. Bengt Fjällberg**
C. Jonas Nilsson **D. Stig Strand**
7. På Bislet i Oslo sprang Ron Clarke den 14 juli 1965 som först i världen 10000 m under 28 min. Tiden 27.39.4 var mer än halvminuten under det tidigare rekordet, som Clarke också hade. Hans hemland, tack?
- A. Australien** **B. Nya Zeeland**
C. Storbritannien **D. USA**
8. Mollbergare är en idrottsterm, som skapades av en universitetslärare i Uppsala på 1870-talet. I vilken gren utförs detta hopp?
- A. Konståkning** **B. Gymnastik**
C. Simhopp **D. Höjd hopp**
9. Speedwaylaget Smederna hör hemma i Eskilstuna. Var hör Indianerna hemma?
- A. Hagfors** **B. Kumla**
C. Göteborg **D. Motala**
10. Bragdguldet el. Sv. Dagbladets guldmedalj har delats ut sedan 1925, men det dröjde till 1960, innan den första kvinnan fick ta emot priset. Vem var hon?
- A. Jane Cederqvist** **B. Toini Gustafsson**
C. Evy Rosqvist **D. Kerstin Palm**
11. Anette Börjesson spelade 70 fotbollslandskamper med bl.a. EM-guld 1984. Hon nådde även stora framgångar i en racketsport. Vilken?
- A. Squash** **B. Tennis**
C. Badminton **D. Bordtennis**
12. Björn Borg vann 5 raka gräsfinaler i Wimbledon, men hur många vann han totalt på Roland Garros grusbana?
- A. 5** **B. 6**
C. 7 **D. 8**

13. Zlatan Ibrahimovic började sin karriär i Malmö Boll- o Idrotts-förening. Vilken var Zlatans första klubbadress utomlands?

A. Feyenord
C. Milan

B. Ajax
D. Groningen

När ni har knäckt idrottsfrågorna E-postar ni tipsraden till larshedlund400@gmail.com

Vi vill ha svaren senast 31 januari 2021 !

Lycka till önskar redaktionen !!

Hälsingar var dom...

Jag (Erik Wiger) har byggt en databas med bara friidrottare, landslagsmän SM-finalister, juniorer och ungdomar genom tiderna. Naturligtvis finns en del för kvinnor också.

Det är intressant att scrolla (bläddra) i databasen, en del intressanta namn kommer upp, som t.ex. kända, stora landslagsmän som tävlat, och förknippas med, olika klubbar i vårt land men egentligen är de hälsingar.

Jag ska ge några exempel:

Erik Byléhn, 1898–1986, tävlade för SolK Hellas, men kommer från Bollnäs. Med två olympiska silvermedaljer är han troligen den störste av hälsingar. 1924 var han med i det svenska silverlaget på 4x400 meter och 1928 tog silver på 800 meter. Under sina stora år, 1925–27 vann han 800 meter och avgjorde en avslutande stafett i Finnkampen. Dessa lopp var verkligt "heta". De orsakade diskningar, och diskussioner som säkert var en betydande faktor när Finnkampen fick vila några år. Mannen i "stormens öga" var den briljante taktikern och fenomenale löparen Erik Byléhn. Erik flyttade till Stockholm, och Hellas, för att läsa till veterinär, vilket han blev. Eriks tre år yngre bror Georg var sexa i två SM-finaler på 800 meter, tävlande för Bollnäs GIF:

Ingvar Bengtsson, 1922–2021, tävlade för Gefle IF under storhetstiden, men kom från Söderhamns IF. Egentligen var född i Holmsund men sin friidrottsliga fostran fick han i Söderhamn. Ingvar var inte samma löpartyp som Byléhn, han var ganska dålig taktiker, men en fighter. 1948 var han 5:a i OS på 800 meter och deltog i en rad landskamper i slutet av 40-talet och början på 50-talet. Till yrket brandman som blev brandchef.

Folke Alnevik, 1931–2020, Gävle SGF, I 14 IF och Stockholms Studenter, men född i Lottefors, strax norr om Bollnäs. Gjorde värnplikten på Hälsinge Regemente Gävle. Tog värvning och blev officer. EM-brons i stafett 4x400 meter 1946 och en rad landskamper på 400meter och 4v400 meter.

Tore Sten, 1926–2009, IS Göta, Helsingborg. Född i Järvsö, i en liten banvaktsstuga ett par kilometer söder om Järvsö. Inga spår av idrottslig verksamhet i Järvsö men väl av musik (enligt sägen). Blev militärmusiker i Helsingborg och började med friidrott i samband med värnplikten. Svenska mästare på 800 meter 1951.

Också en ”dimfigur”:

Oscar ”Dompen” Nilsson, 1892–1955, Kronobergs IK, Stockholm. 7,13 i längdhopp 1923.

Omkom i en trafikolycka i korsningen Kungsgatan-Sveavägen i Stockholm. Vaga uppgifter om att han föddes i Edsbyn. I ”Dödboken” kan man finna uppgift om en Oskar Nilsson, född den 29/11 1892 i Ovanåkers församling. Vem vet något om Oscar Nilsson, som enligt uppgift var en glad gamång. Detta var bara några få utdrag ur en databas med 103 000 uppgifter.

Den kvinnliga databasen, med 63 000 uppgifter, kan vi återkomma till.

Erik Wiger

Ragnar bröt motståndet när Blodomloppet blev succé

Det var inte helt givet att Hudiksvall skulle få komma med i den fina gemenskapen. Fån början möttes de mindre orterna ute i landet av motstånd från Blodomloppets centralorganisation. Det ansågs att Hudiksvall var en för liten ort och att den låg geografiskt fel i landet. Det var egentligen förbehållet de stora universitetsstäderna att få arrangera loppet.

Ragnar Sundberg, legendarisk idrottsledare i Strands IF, kämpade både hårt och länge innan han lyckades övervinna motståndet. Det första startskottet för Blodomloppet ekade över Hudiksvall 1999.

Det krävdes personliga kontakter inom Svenska Friidrottsförbundet innan Strands IF fick tillstånd att arrangera det första loppet i Hudiksvall.

De viktiga kontakterna hade Ragnar byggt upp efter sina många år som idrottsledare i Strands IF. Bland annat var han god vän med gamle storsprintern Anders Fager, som lade ett gott ord till Strands ansökan om att få arrangera Blodomloppet. Det öppnade dörrarna.

Ragnar lyckades också knyta viktiga kontakter med sponsorer för att klara arrangemanget ekonomiskt.

– Vi fick ett avgörande stöd av sporthandlare Johan Andersen på JO-Sport i Hudiksvall, berättade Ragnar inför jubileumsåret 2018. Än i dag tillhör JO-Sport arrangemangets trogna sponsorer. Ragnar var i högsta grad engagerad i Blodomloppets utveckling fram till sin död. Han hann dock inte uppleva Blodomloppets 20-årsjubileum. Ragnar avled ett par veckor före loppet 2018. Utan hans engagemang är det tveksamt om Blomloppet blivit så framgångsrikt i Hudiksvall.

När Blodomloppet äntligen fick tillstånd att starta i Hudiksvall 1999 kom 100 personer till start. En besvikelse för Ragnar och hans medhjälpare – som dock tog nya tag för att locka fler deltagare. År två kom 101 startande.

Men Ragnar gav inte upp. Nytt mod göts av Andes Fager som hejade på från friidrottsförbundets sida.

När Strands IF bytte lördag till måndag för arrangemanget i Hudiksvall kom genombrottet. Sedan dess har Blodomloppet vuxit och lockat över 5000 startande under senare år. Årets lopp (2020), som avgjordes i skuggan av coronan, lockade drygt 500 individuella starter.

Ragnar Sundberg var ordförande i såväl huvudstyrelsen som friidrottssektionen i flera omgångar. Hans betydelse för Blodomloppet och friidrottens utveckling i Hudiksvall kan inte nog poängteras.

(Minnesord över Ragnar skrevs av Lars-Gösta Larsson i Idrottsminnen nr 2 - 2018)

/ Lars Nordström fd ordförande Strands IF friidrottssektion

Ragnar Sundberg tillsammans med gamle vapendragaren Raymund Wiklund som skjutit samtliga startskott i Blodomloppet sedan starten för över 20 år sedan.

Till vår hemsida: www.HIHS.se eller vår tidskrift

Idrottsminnen är alla varmt välkomna att lämna bidrag för publicering. Det kan vara referat och bilder från små och stora idrottshändelser, berättelser om de verkliga eldsjälarna i landskapets olika föreningar mm.

Kontakter:

Hemsidan: **Lars Hedlund** 070 - 624 78 56
larshedlund400@gmail.com

Anders Skoglund 070 - 690 93 01
agskoglund@gmail.com

Idrottsminnen: **Lars Hedlund** 070 - 624 78 56
larshedlund400@gmail.com

Lars-Gösta Larsson 070 - 343 49 69
larsgostalarsson@telia.com

Betalar ni medlemsavgiften **före den 28/2 2021** är ni automatiskt med i utlottningen av **4 Sverigelotter** med chans att vinna 25 miljoner.

Nytt från HIHS 2021 !!

Ta chansen att vinna 25 miljoner genom att värva nya medlemmar till HIHS och få en Sverigelott för varje ny medlem

Meddela medlemmens namn och adress till Owe Flodin
mobil: **070-569 08 31** eller e-post oweflodin45@gmail.com
så skickar vi Sverigelotten till er !!

HIHS har även knutit en ny sponsor till **Hälsingeguldet 2020 Baker Tilly**, revisionsbyrå. Företagsinfo. i nästa Idrottsminne.

Verksamheten i Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap under Coronapandemin 2020

Jaa, det blev inte alls som vi tänkt detta jubileumsår 2020. Man kan nog sammanfatta året som bortkastat för HIHS. Det enda som vi har kunnat fortsätta med är vår tidskrift **Idrottsminnen** och en del nyheter på vår webb www.HIHS.se. Vi har i alla fall startat upp styrelsemötena nu, så vi hade vårt första möte i Järvsö i september. Sedan har vi träffats under oktober i Edsbyn som tyvärr ser ut att bli det sista för året.

Men Coronapandemin sätter stopp för de flesta evenemang. Alla idrottscaféer som var tänkt i alla kommuner under jubileumsåret 2020 har blivit inställda. Likaså den årliga idrottsresan. Som sagt nästan ingen verksamhet. Inte många nya medlemmar och allt blir dyrare som vår kassör skriver.

Ökade kostnader för porto, förbrukningsmaterial, lokalhyror och bilersättning vid våra års- och styrelsemöten, idrottscaféer och dokumentation av idrottsplatser tvingar oss att, efter 30 år med samma låga medlemsavgifter, göra en justering, enl. nedan.

Våra medlemsavgifter för 2021, enligt årsmötesbeslut 2020.

150:- Enskild medlem

250:- Föreningar och klubbar

350:- Förbund, företag och kommuner.

Alla frågor rörande medlemskap besvaras av Owe Flodin på tel. 070 569 08 31, e-post: oweflodin45@gmail.com

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskaps styrelse hoppas innerligt att Coronapandemin tar slut, så vi kan starta upp 2021 med våra jubileumscaféer i kommunerna och att den årliga Idrottsresan blir verklighet igen.

/ Styrelsen HIHS

Två årtionden med 13 stafettguld

Damstafett 3x5 km på skidor var under två årtionden, på 60- och 70-talet, ett starkt trumfkort för hälsingsk skidsport. På 18 år – från 1961 till 1978 – gick damernas stafettguld 13 gånger till Hälsingland!

Eva Olsson, Gudrun Fröjdh och Margareta Hermansson har fortfarande rekordet när det gäller en obruten segerrad med sex raka SM-guld för Delsbo under åren 1973-1978, men hur många kommer ihåg att Edsbyns SK var minst lika dominerande på 60-talet med sex SM-guld på sju år och sedan satte punkt för den epoken genom att vinna guldets även 1970.

Edsbyn hann också byta ut hela sitt lag på resan från första guldets 1961 till det sista 1970, medan Delsbo-laget, med ett enda undantag, till och med åkte alla stafetterna i samma ordningsföljd på de tre sträckorna. Ett koncept som blev segerrikt och som byggde på en taktik som få andra lag använde. Men låt oss återkomma till det.

Vi tar det väl från början med Edsbyns första stafettguld 1961 då Britt Strandberg, Karin Wallberg och Gun Ädel inledde den framgångsrika epoken och där Britt Strandberg ingick i laget i sex guldstafetter tillsammans med olika lagkamrater.

Vid segerloppen 1962, 1963 och 1964 hade Britt flyttats till sista sträckan medan Gun Ädel startade och Alice Eriksson körde mellansträckan.

Efter fyra raka stafettguld fick Edsbyn 1965 ge sig för Skellefteå (Toini Gustafsson, Ingrid Martinsson, Barbro Martinsson) som därmed spräckte segersviten, men Edsbyn kom direkt tillbaka överst på prispallen både 1966 och 1967 med samma guldtrio, men i olika startordning.

Britt Strandberg åkte slutsträckan båda gångerna medan Gun Ädel och Viola Ylipää skiftade mellan startsträckan och andrasträckan.

När sedan Edsbyns SK även inledde nästa årtionde med ett nytt stafettguld fanns inte längre Britt Strandberg med i laget som då bestod av Gun Andersson, Ulla Nilsson och Viola Ylipää.

Därmed har vi tagit steget över till 70-talet som på alla sätt blev Delsbo IF:s stora epok – med ett rejält knippe SM-guld både individuellt (Eva Olsson 12 SM-guld och Thomas Magnuson 10 SM-guld) och i damstafett med de sex raka SM-gulden från 1973 till 1978 – en sammanhållen svit som ännu ingen har överträffat.

När det gäller Eva Olsson så är det faktiskt bara Charlotte Kalla, Antonina Ordina och Marie-Helene Westin som så här långt har flera individuella SM-guld medan Sonja Edström-Ruthström tog lika många som Eva.

Vi var inne på taktiken lite tidigare i den här artikeln.

Så här låg det till:

Delsbo-ledarna hade funderat mycket på hur de bäst kunde utnyttja var och ens styrka och främst då på hur man utan att ta hänsyn till medtävlarna skulle få ut största möjliga kapacitet i ren åktid för var och en. men främst för lagets stjärna Eva Olsson så att hon inte skulle fastna i någon "sällskapsresa".

Delsbo hade provat med Eva på startsträckan redan 1971, men där är det trots allt svårt att ta sig loss. Det blir mycket "hängåkning" och få initiativ som spräcka fältet. Och om man istället sparar sin stjärna till sista sträckan, så kan avståndet framåt istället redan vara ointagligt.

Margareta Hermanssons uppgift på startsträckan var som gjuten för henne. "Försök bara hänga med, gör ingenting som kan vara en risk". Det var uppmaningen från lagledningen. Och ofta hängde hon med nästan hela vägen även om det ibland kunde bli en bit fram till täten när Eva Olsson gick ut på andra sträckan.

Eva Olsson hade vid den här tidpunkten en kapacitet, som speciellt på mellansträckan där många lag placerade sina svagaste kort, innebar att hon "gjorde sitt eget lopp" och inte bara åkte ikapp utan också gick ifrån de övriga och gav Gudrun Fröjdh en ledning ut på sista sträckan. Och sex år i rad var det alltså Gudrun Fröjdh som förde Delsbo fram till guld.

Vi kan väl i sammanhanget också påminna om att även Hudiksvalls IF senare två gånger har vunnit damstafetten vid SM. Det var 1991 och 1992 när stjärnan hette Marie-Helene Westin/Östlund och laget i övrigt bestod av Carina Görlin och Ann-Marie Karlsson, för övrigt mamma till dagens svenska stjärnskott Frida Karlsson.

Lars Gösta Larsson

"Guldtårta" serverades ofta i Delsbo-lagets SM-förläggningar. Här är det Thomas Magnuson som serverar Gudrun Fröjdh, Eva Olsson och Margareta Hermansson.

Hälsingeguldet 2020?

Snart är idrottsåret 2020 slut och då är det dags för oss i **HIHS** och vår nya sponsor **Revisionsbyrå Baker Tilly, Stockholm**, att börja fundera över vem som skall få **Hälsingeguldet 2020**. Vem är personen, laget eller föreningen som har gjort något extra för Hälsingeidrotten 2020. HIHS kommer som vanligt att höra med Idrottsförbunden och sportjournalisterna för att få fram de rätta kandidaterna.

Men nu kommer frågan till er (våra medlemmar) ni kanske har funderat på någon kandidat som Ni tycker borde få **Hälsingeguldet 2020**.

Skicka in ert förslag till:

Lars Hedlund, Svarven 408, 82694 Norrala eller
e-post till larshedlund400@gmail.com

**Hälsinglands Idrottshistoriska
Sällskap önskar våra
medlemmar en God Jul och ett
Gott Nytt År !!**

Gösta Nykvists enorma klippsamling

Gösta Nykvist är en av våra märkligaste idrottsmän genom tiderna. Sedan den aktiva tiden var över började han samla och dokumentera allt som hände och hade hänt inom en mängd områden. Han prenumererade på alla ortstidningar, på All Sport och på Rekordmagasinet, och han har lämnat efter sig en komplett samling av klassiska Idrottsbladet för en lång svit av år

Göstas idrottande.

Gösta föddes i Berga i Idenor där han tillbringade i sin ungdom och han var under tiden, även en framgångsrik idrottsman i Strands IF.

Därom vittnar den mäktiga prissamling som han lämnat efter sig.

Efter ungdomstiden flyttade han till Saltvik och utbildade sig till målare. Där träffade han sin hustru Anna Lindgren som han sedan gifte sig med. Han arbetade då hos sin bror som drev målarfirma. Efter perioden som målare blev Gösta industriarbetare. Han jobbade först i Iggesund, sedan flyttade familjen till Ala, där han började i brädgården, och därifrån vidare till plywoodfabriken i Ljusne. I Ljusne bodde han sedan till sin död 1992.

Den enorma klippsamlingen.

Göstas ofattbart stora klippsamling finns på biblioteket i Söderhamn, det är tusentals och åter tusentals klipp. Allt snyggt och propert inlagt i dubbelark under olika rubriker.

Denna enorma samling har nu HIHS fått möjlighet att överta från biblioteket i Söderhamn. Man kan inte fatta hur en enda människa kunnat åstadkomma detta.

Hur var Gösta som människa?

Gösta gjorde inte mycket väsen av sig på gamla dar, men desto mer gick han in i sin värld av idrottsminnen. När han fick sätta sig med en bunt tidningar och klippa, då var livet värt att leva. Men det var också så, att hade en tidning försvunnit som han inte hunnit klippa, då var veckan förstörd. Naturligtvis kunde denna mani ibland bli en prövning i äktenskapet. Det fanns inte ett skåp ledigt, inte en bit av källarutrymmet som inte var upptaget av papper och anteckningsböcker.

En del av oss minns också att Gösta under flera år hade en egen spalt i Kuriren. Då öste han ur sitt enorma förråd av gamla artiklar och kunde på så sätt berätta om de stora idrottshändelser som timat i Hälsingland.

Han var en märklig man, Gösta Nyqvist

/ **Lars Hedlund** (Texten från Ragnar Sundbergs idrottshistoriska glimtar)

Här visar Anders Skoglund, en del av den enorma klippsamlingen

Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap

Årsmöte: Järvsöbaden, tisdagen den 23 februari 2021
Klockan 19:00. **OBS:** Ni måste kolla på vår hemsida om
årsmöte kan genomföras. www.HIHS.se

Dagordning för årsmötet:

1. Mötets öppnande
- Parentation
2. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet;
3. Val av justeringsman att, jämte mötesordförande justera dagens protokoll samt vara rösträknare;
4. Fråga om kallelse till årsmötet;
5. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse;
6. Revisionsberättelse;
7. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen;
8. Fastställande av årsavgiften för 2022.
9. Fastställande av ersättningar;
10. Styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget;
11. Motioner, förslag från medlemmar, stadgeändringar
12. Meddelande om mottagare av "Forskarpriset 2020";
13. Val av styrelseordförande för en tid av 1 år.
(avg. Lars Hedlund);
14. Val av tre styrelseledamöter för en tid av två år.
(avg. Olov Nilsson-Sträng, Leif Styrman och Anders Skoglund);
15. Fyllnadsval i styrelsen på 1 år efter Leif Flodins bortgång
16. Val av två styrelsesuppleanter för en tid av ett år.
(avg. Erik Wiger, Jan-Erik Robertsson);
17. Val av en revisor och en revisorssuppleant för en tid av ett år
(avg. Ingvar Thuresson och Tore Tjärnberg);
18. Val av tre ledamöter i valberedningen för en tid av ett år
(Avg. Lars Andersson, Anders Svensson och Jan-Erik Flink);
19. Beslut om firmatecknare, internetbehörighet, dispositionsrätt och bankkort;
20. Övriga frågor;
21. Mötets avslutning.

En kamrat har lämnat oss

Leif Flodin, Hudiksvall, har hastigt och oväntat avlidit i en ålder av 72 år.

Vid senaste årsmötet invaldes han som styrelseledamot i **Hälsinglands Idrottshistoriska Sällskap**.

Foto: Hudiksvalls Tidning

Under hela sin yrkesaktiva tid arbetade Leif Flodin som journalist vid Hudiksvalls Tidning, där han vid 20 års ålder började som sportreporter. Leif kom in i yrket i en tid när sportjournalistiken stod inför en stor förändring och utveckling. Det som tidigare hade varit på sin höjd en tidningssida med något eller några enkla referat och någon spalt med resultat, blev till flera dagliga sportsidor.

Sportjournalisterna lämnade den bekväma läktarplatsen och tog sig ända in i omklädningsrummen eller ut till målområdet eller idrottsplatsen för att få de aktivas syn på matchen eller tävlingen. Det var ett helt nytt sätt att jobba för oss som bevakade sporten på den tiden. Senare valde Leif att ta steget över till allmänna nyhetsredaktionen. Men Leif kände en saknad efter sporten och närkontakten med de aktiva och i samband med en redaktionell omorganisation valde han att ta steget åter till sportredaktion, då som sportchef.

Leif Flodin var mångsidig i sin yrkesroll, men längdåkning på skidor låg honom varmt om hjärtat.

Som kommenterande krönikör hittade han alltid in i de aktivas ibland slutna rum.

En journalist och mångårig arbetskamrat har lämnat oss. Vi bär med oss många ljusa minnen men tänker i första hand på hans hustru, barn och barnbarn som har förlorat en älskad familjefar.

Lars Gösta Larsson

ATT HANDLA I GLADA HUDIK, GÅR SOM EN DANS.

Gör ett besök i Glada Hudik!

Här finns den unika miljön och
Sveriges gladaste Handelsstad med ett
80 tal butiker, restauranger och caféer
mitt i centrum.

